

Faglig vejledning til brug ved stikskader eller anden blodeksposition

Gældende for ansatte i Sygeplejen, Hjemmeplejen og på Ældrecentre i Center Pleje og Omsorg samt ansatte i Boformen Søparken, Center Familie og Handicap

Indledning	Sundhedspersonale er i deres daglige arbejde i risiko for smitte med blodbårne infektioner gennem stikuheld og anden eksposition for blod og smittefarlige kropsvæsker. Forebyggelse af erhvervsbetinget smitte bør først og fremmest rettes mod at minimere risikoen for eksposition. Det skal derfor sikres, at medarbejderne: • Er bekendt med sikre arbejdsrutiner og princippet om procedurerelaterede retningslinjer. • Anvender instrumenter med sikkerhedsanordninger, hvis nødvendigt • Har mulighed for at anvende personlige værnemidler ved behov • Er bekendt med smitterisici i forbindelse med uheld. • Kender retningslinjerne for forholdsregler og opfølgning i tilfælde af eksposition.
Formål	Formålet med vejledningen er, at: • Forebygge smitte hos personale der har været udsat for stikskade eller lignende • Forebygge stikskader
Definitioner	Stikuheld og eksponering for blod eller blodtilblandede væsker på slimhinder eller ikke intakt hud, medfører en besked, men reel risiko for smitteoverførsel af bl.a. hiv, hepatitis b og hepatitis c. Denne vejledning skal suppleres med vejledninger fra Arbejdstilsynet; https://at.dk/regler/at-vejledninger/stik-skaereskader-10-1-1/ Søg på ordene: Stik og skæreskader
Fremgangsmåde ved stikuheld eller anden blodeksposition	Gældende ved alle stikuheld eller anden blodeksposition: • Kontakt egen læge eller vagtlæge med det samme • Anmeld stik og skæreheld på arbejdspladsen til din arbejdsmiljørepræsentant eller leder. • Der skal udarbejdes en arbejdsskadeanmeldelse. Er du i tvivl om du har været udsat for smitte med hepatitis eller HIV skal du straks henvende dig til egen læge eller skadestue. Tilbydes du re-vaccination ifm. vaccination mod Hepatitis efter stikskade, skal du selv betale for denne. Øjne og slimhinder; • Det der er forurenat skylles med rigelige mængder vand eller saltvand. Hænder og anden hud: • Det der er forurenat med blod eller vævsvæske, vaskes grundigt med vand og sæbe • Efterfølgende anvendes hånddesinfektion. Stik- og snitlæsioner i huden; • Vask grundigt med vand og sæbe, og pensel 2 gange med håndsprit 85% med mellemliggende indtørring. • Hvis du f.eks. stikker dig på en anvendt kanyler eller skærer dig på en blodig kniv, så få såret til at bløde. • Vask med vand og sæbe, og påfør 2 gange sprit.
Forebyggelse af stikskader eller anden blodeksposition	Ved at følge en række simple forholdsregler kan risikoen for at komme til skade mindskes en del: • Pas særligt på ved urolige patienter, der foretager pludselige bevægelser. • Når det skal gå stærkt, kan det være svært at have fuld opmærksomhed på proceduren og nålen. • Er pladsen trang, er der større risiko for stikskader. • Uopmærksomhed er en hyppig årsag til stikuheld. Undgå at foretage flere ting på én gang. • Det frarådes at sætte hættten på nålen efter brug. • Brugt udstyr skal smides ud straks, - mange stikker sig på udstyr, der får lov at ligge efter brug. • Udgå overfyldte kanylerbokse – Det giver risiko for at skade sig på kanyler, der stikker op.
Referencer	DSI, Dansk Selskab for Infektionsmedicin; Stikuheld og anden blodeksposition: http://infmed.dk/guidelines#stikuheld_2016.pdf – Søg på ordet: Stikuheld Arbejdstilsynet; Stik og skæreskader: https://at.dk/regler/at-vejledninger/stik-skaereskader-10-1-1/ Søg på ordene: Stik og skæreskader Branche Fællesskab Arbejdsmiljø; Arbejdsmiljøweb.dk – Stikskader: https://www.arbejdsmiljoweb.dk/din_arbejdsplads/sygehus/billeddiagnostik/stikskader